

Sygn. akt VII U 3150/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożenna Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Dorota Kryspin

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2017 r. w Gdańsku

sprawy M. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 4 kwietnia 2017 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy M. A. prawo do emerytury z dniem ukończenia sześćdziesiątego roku życia.

SSO Bożenna Zalewska

Sygn. akt: VII U 3150/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 kwietnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu M. A. prawa do emerytury z uwagi na niespełnienie przesłanek niezbędnych do nabycia tego świadczenia – tj. nielegitymowanie się przez ubezpieczonego 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł ubezpieczony wskazując, że wydana przez pozwany organ rentowy decyzja jest niezgodna ze stanem faktycznym.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. A., urodzony w dniu (...), w dniu 15 marca 2017 r. złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę.

Wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu (...) ukończył wiek 60 lat.

W toku postępowania przed organem rentowym na dzień 01 stycznia 1999 r. skarżący udowodnił 25 lat, 2 miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Zaskarżoną w toku niniejszego postępowania decyzją z dnia 7 kwietnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu M. A. prawa do emerytury z uwagi na niespełnienie przesłanek niezbędnych do nabycia tego świadczenia – tj. nielegitymowanie się przez ubezpieczonego 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany nie uwzględnił następujących okresów zatrudnienia:

- od 01.10. 1976 r. do 05.11.1989r. z tytułu zatrudnienia w (...) G.
- od 06.11.1989 r. do 31 grudnia 1992 r. z tytułu zatrudnienia w (...) w G.,
- od 01.01.1993r. do 31.12.1998r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w G.

Okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe: wniosek ubezpieczonego – k.1-4, decyzja pozwanego z dnia 07.04.2017r. – k. 21 Plik E

W okresie od 01 października 1976 r. do 05 listopada 1989 r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w PP (...), zajmując stanowisko mechanika samochodowego oraz specjalisty w zawodzie mechanika samochodowego.

W okresie od 06 listopada 1989 r. do 31 grudnia 1992 r. wnioskodawca zatrudniony był w (...) w G. na stanowisku mechanika samochodowego.

Od 01 stycznia 1993r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w G. na stanowisku mechanika samochodowego.

Zatrudniające ubezpieczonego przedsiębiorstwo było wyspecjalizowanym zakładem naprawczym dla samochodów naprawczych.

Zakład pracy był podzielony na działy, które zajmowały się wykonywaniem poszczególnego typu prac. W przedsiębiorstwie znajdowała się blacharnia, wydział elektryczny, lakiernia, diagnostyka, dział napraw mechanicznych, geometrii kół i ustawiania zbieżności.

W wydziale napraw mechanicznych zatrudnionych było ok. 12 mechaników, którzy świadczyli pracę w kanałach w systemie dwuzmianowym. Z uwagi na to, że (...) do końca lat osiemdziesiątych było jedynym tego rodzaju przedsiębiorstwem zajmującym się naprawami samochodów osobowych dla ludności, istniało duże zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi. Przed zakładem często ustawiały się kolejki.

We wskazanym powyżej okresie skarżący stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się naprawą samochodów osobowych (m. in. marki F., P.). Wykonując w/w czynności skarżący korzystał stale z kanału remontowego.

Na hali, na której świadczył prace skarżący znajdowało się 9 stanowisk kanałowych. Na jednym kanale remontowym można była wykonywać naprawę tylko jednego pojazdu.

Wnioskodawca uczestniczył zarówno w naprawach gwarancyjnych, jak również dokonywał odpłatnych napraw pogwarancyjnych pojazdów.

Do obowiązków ubezpieczonego należało wykonywanie napraw takich części pojazdów, do których dostęp możliwy był wyłącznie od strony podwozia. Ubezpieczony zajmował się zatem naprawą układów hamulcowych, pomp paliwowych, tylnych mostów, głowic, rozrządów oraz sprzęgieł.

W trakcie zatrudnienia wnioskodawca nie zajmował się naprawami układów elektrycznych, gdyż takie czynności były wykonywane przez zatrudnionych przez zakład elektryków. Ubezpieczony nie trudnił się również sprawami blacharskimi, gdyż takimi problemami zajmowali się mechanicy zatrudnieni w dziale blacharni jak również nie centrował kół – bowiem w zakładzie pracy istniał specjalny przeznaczony ku temu wydział. Skarżący nie zajmował się także naprawami silników, do jego obowiązków należało ich wymontowywanie i późniejsze montowanie. Wszelkie naprawy związane z silnikami odbywały się w odrębnym dziale- silnikowni. Skarżący nie zajmował się również dokonywaniem przeglądów ogólnych samochodów, bowiem tym zajmował się zatrudniany przez zakład diagnosta.

Na przestrzeni lat, mimo zmiany nazewnictwa zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska pracy, charakter pracy skarżącego pozostał ten sam.

W tożsamym co skarżący zakładzie pracy w okresie od 1976 r. do 1989 r. zatrudniony był także M. L., J. G. oraz P. G., który również świadczył pracę w charakterze mechaników samochodowych.

M. L. oraz P. G., również wykonywali przypisane im zadania w kanałach remontowych.

We wskazanym powyżej przedsiębiorstwie w okresie od 1976r. do 1989 r. pracę w (...) świadczył także J. G. , który wykonywał przypisane mu zadania na stanowisku mechanika samochodowego oraz specjalisty w zawodzie mechanika samochodowego. Wskazany powyżej świadek w trakcie pracy wykonywał inne czynności niż ubezpieczony, tj. zajmował się silnikami.

W okresie od 06 listopada 1989 r. do 31 grudnia 1992 r. skarżący był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu prac w (...)prowadzonej przez J. B. na stanowisku mechanika samochodowego.

Bezpośrednio po przyjęciu do pracy skarżący objął stanowisko mechanika samochodowego.

Wskazane powyżej przedsiębiorstwo powstało na skutek przekształcenia zatrudniającego uprzednio skarżącego zakładu pracy tj. (...) G..

W trakcie zatrudnienia w przywołanym wyżej zakładzie pracy skarżący wykonywał analogiczną pracę jak uprzednio tj. stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się dokonywaniem napraw podwozia oraz tych części pojazdów, do których dostęp możliwy był ze stanowiska kanałowego. W związku z powyższym wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze wykonywał swoją pracę w kanale remontowym.

W tym samym co skarżący przedsiębiorstwie w okresie od 1989 do 1992 r. zatrudniony był także M. L..

Zatrudnionym we wskazanym powyżej zakładzie pracy był także J. G., który zajmował tożsame co uprzednio stanowisko.

Pracownikiem przywołanego powyżej zakładu pracy był również P. G., który świadczył pracę w okresie od 1989 do 1992 na stanowisku mechanika samochodowego.

W okresie od 01 stycznia 1993 r. do 31 grudnia 2010 r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. na stanowisk mechanika samochodowego

Dowód, vide: akta sprawy: świadectwa pracy , zeznania świadka M. L. – k. 34, zeznania świadka P. G. – k. 34, zeznania świadka J. G. – k. 33-33v, akta osobowe , akta rentowe wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach osobowych skarżącego oraz w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu rentowego, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności i rzetelności zgromadzonych w nich informacji, a Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu. Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się także na zeznaniach

powołanych w sprawie świadków: J. G., M. L., P. G., albowiem były spójne oraz zbieżne, a ponadto korelowały z pozostałym uznanym za wiarygodny materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, że stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2015, 748 j.t.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki na dzień 01 stycznia 1999 r. :

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Należy także zaznaczyć, iż dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli na dzień 1 stycznia 1999 r. spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale XIV (prace różne) pod poz. 16 wskazano prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem, okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze przekraczającym 25 lat, nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu 01 sierpnia 2011 r. ukończył wymagany prawem wiek 60 lat. Nie udokumentował natomiast na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach

W ocenie Sądu wynik przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego daje jednak podstawę do stwierdzenia, iż ubezpieczony legitymuje się wymaganym przez prawo 15- letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu Okręgowego zaofiarowany w toku postępowania materiał dowodowy w postaci zarówno dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych skarżącego, zeznań powołanych w sprawie świadków oraz samego ubezpieczonego potwierdził, że w okresach od 01 października 1976 r. do 05 listopada 1989 r. w trakcie zatrudnienia w (...) G., w okresie od 06 listopada 1989 r. do 31 grudnia 1992 r. podczas zatrudnienia w (...) jak również w okresie od 01 stycznia 1993 r. do 31 grudnia 1998 r. w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. wnioskodawca stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył pracę mechanika samochodowego wykonującego przypisane mu zadania wyłącznie w kanałach remontowych – tj. wykonywał pracę określoną pod poz. 16 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do cytowanego powyżej Rozporządzenia Rady Ministrów.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że w trakcie wszystkich okresów pracy we wszystkich wskazanych powyżej przedsiębiorstwach praca skarżącego polegała na tych samych czynnościach.

Z dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy dotyczących pracy w/w zakładach wynika, że zajmowane przez wnioskodawcę stanowiska pracy były określane ogólnikowo jako mechanik, specjalista w zawodzie mechanika samochodowego.

Istotne znaczenie dla niniejszej sprawy miały związku z tym zeznania powołanych przez skarżącego świadków: J. G., M. L., P. G., którzy szczegółowo wyjaśnili, na czym polegała istota pracy odwołującego się. W/w świadkowie zgodnie oraz spójnie podkreślili, że ubezpieczony zajmował się wyłącznie naprawą tych elementów pojazdów osobowych, do których dostęp był możliwy od strony podwozia. Z przeprowadzonych dowodów wynika, że skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał swoje obowiązki w kanałach remontowych.

W/w świadkowie wyjaśnili, że wnioskodawca trudnił się zarówno naprawą gwarancyjną pojazdów, jak również odpłatnym usuwaniem usterek. Wskazali również na to, że mimo zmiany na przestrzeni lat nazewnictwa zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska pracy oraz powierzaniu mu dodatkowych czynności- zasadniczej zmianie nie ulegał charakter wykonywanej przez niego pracy.

Należy podkreślić, że przywołani powyżej świadkowie stanowią dla Sądu wiarygodne osobowe źródło dowodowe, bowiem w spornych okresach czasu pracowali w tożsamych przedsiębiorstwach co skarżący, w związku powyższym

mieli możliwość bezpośredniej, naocznej obserwacji ubezpieczonego w czasie wykonywania przypisanych mu obowiązków.

Mając na uwadze fakt, że przedsiębiorstwo (...) zatrudniało aż 12 mechaników świadczących pracę w kanałach oraz to, że był to jedyny zakład pracy w okolicy zajmujący się naprawami gwarancyjnymi samochodów osobowych- zrozumiałym jest, że w przedsiębiorstwie istniało zapotrzebowanie na świadczoną przez ubezpieczonego pracę. Należy mieć na uwadze także to, że w zatrudniających skarżącego przedsiębiorstwach istniała specjalizacja poszczególnych brygad mechaników. W każdym przedsiębiorstwie były odpowiednie wydziały, które zajmował się poszczególnymi rodzajami prac. Był to wydział blacharski, silnikownia, elektryczny czy geometrii kół. Fakt specjalizacji poszczególnych brygad mechaników także potwierdza to, że ubezpieczony nie zajmował się kompleksowymi naprawami pojazdów. W związku z tym nie wykonywał np. napraw silników, napraw elektryki w pojazdach, napraw blacharskich. To należało do obowiązków mechaników zatrudnionych na innych działach.

Zaliczenie spornych, uznanych w toku postępowania okresów sprawia, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym przepisami prawa 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Tym samym zdaniem Sądu skarżący spełnił ostatnią przesłankę niezbędną do nabycia dochodzonego świadczenia.

W konkluzji, z wyżej przytoczonych względów w pkt I sentencji wyroku Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach z dniem ukończenia 60 roku życia (skarżący złożył w organie rentowym wniosek o dochodzone świadczenie w marcu 2017r.(wiek 60 lat ukończył w dniu 14 kwietnia 2017r.) zgodnie z art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

SSO Bożenna Zalewska